

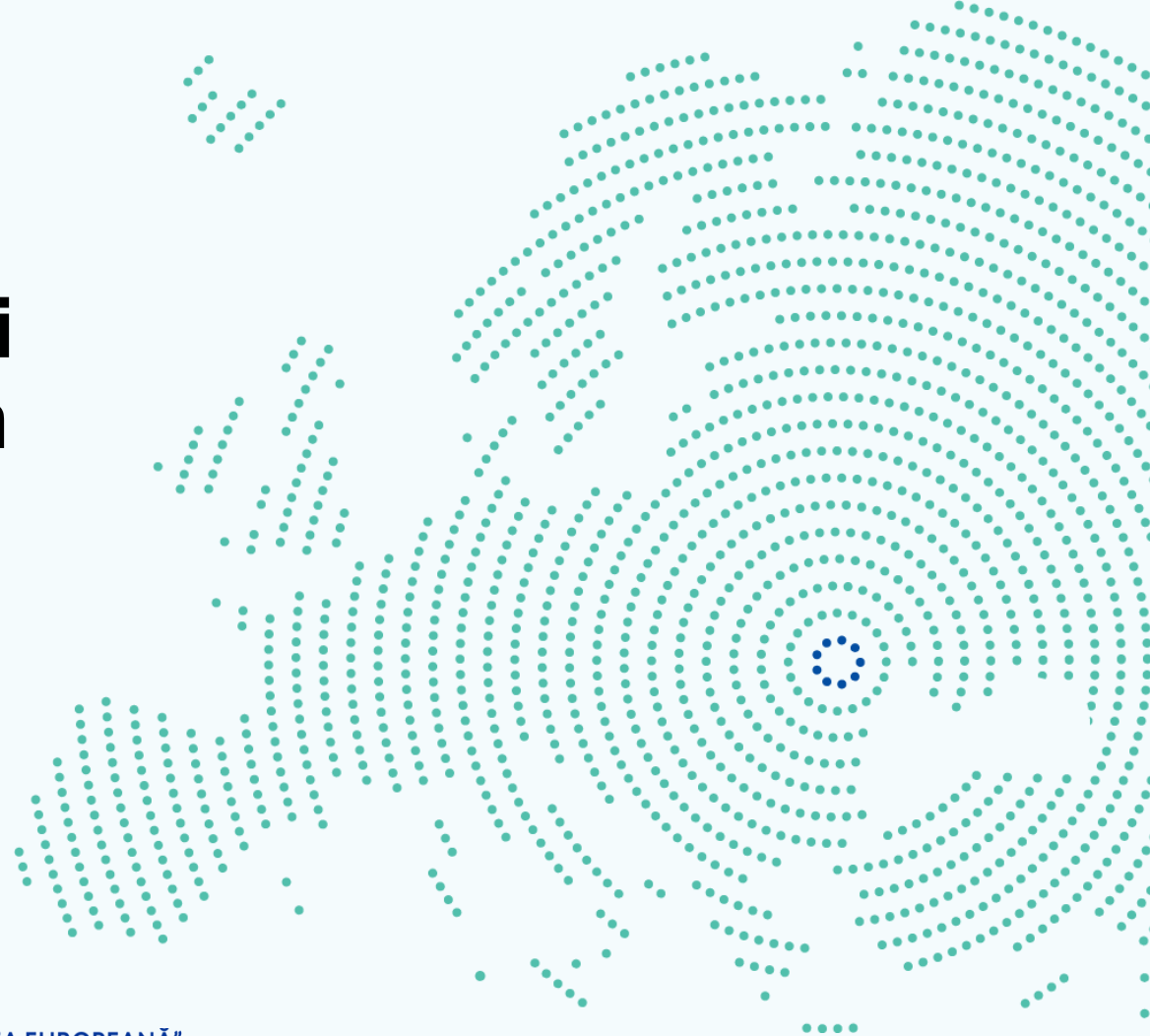
Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Instrumente de advocacy pentru promovarea inițiativelor de politici la nivel local, național și european

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Definirea conceptului de advocacy

- **Advocacy** reprezintă o activitate sau un șir de activități, menite să influențeze deciziile adoptate la nivelul entităților publice și private, guvernamentale și non-guvernamentale.
- **Obiectivul** urmărit prin organizarea activităților de advocacy este influențarea procesului decizional prin mai multe metode și instrumente: evenimente publice, întâlniri cu factorii de decizie, campanii media sau documente de analiză.
- Existența unui regim democratic este o pre-condiție fundamentală pentru dezvoltarea acțiunilor de advocacy.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Cadrul legal pentru facilitarea practicilor de advocacy (1)

Legea privind transparența în procesul decizional

1) Cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate au dreptul:

- a) să participe, în condițiile prezentei legi, la orice etapă a procesului decizional;
- b) **să solicite și să obțină informații** referitoare la procesul decizional, inclusiv să primească proiectele de decizii însoțite de materialele aferente, în condițiile Legii privind accesul la informație;
- c) **să propună** autorităților publice inițierea elaborării și adoptării deciziilor;
- d) să prezinte autorităților publice **recomandări** referitoare la proiectele de decizii supuse discuțiilor.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Cadrul legal pentru facilitarea practicilor de advocacy (2)

Legea privind transparența în procesul decizional

2) Autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin:

- a) **informarea**, în modul stabilit, asupra organizării procesului decizional;
- b) **instituționalizarea** mecanismelor de cooperare și de parteneriat cu societatea;
- c) **recepționarea și examinarea recomandărilor cetățenilor**, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ale altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii;
- d) **consultarea opiniei tuturor părților interesate** de examinarea proiectelor de decizii, conform prezentei legi.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Cadrul legal pentru facilitarea practicilor de advocacy (3)

Legea privind transparența în procesul decizional

2) Autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin:

- a) **informarea**, în modul stabilit, asupra organizării procesului decizional;
- b) **instituționalizarea** mecanismelor de cooperare și de parteneriat cu societatea;
- c) **recepționarea și examinarea recomandărilor cetățenilor**, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ale altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii;
- d) **consultarea opiniei tuturor părților interesate** de examinarea proiectelor de decizii, conform prezentei legi.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Cadrul legal pentru facilitarea practicilor de advocacy (4)

Legea privind accesul la informații

- a) autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească;
- b) **instituțiile publice centrale și locale** - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial;
- c) **persoanele fizice și juridice** care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

În 2022, în mediul de activitate al OSC au avut loc schimbări pozitive

Scor general 4,7
Legislație 5,1
Practică 4,4

Domenii	Scor general	Legislație	Practică
Libertatea de asociere	5.5	5.6	5.3
Tratament egal	4.6	4.8	4.4
Acces la finanțare	5.3	5.7	4.8
Libertatea de întrunire pașnică	5.3	5.4	5.1
Dreptul de a participa la luarea deciziilor	4.8	5.2	4.4
Libertatea de exprimare	5.0	5.3	4.6
Dreptul la viață privată	4.4	5.3	3.4
Obligația statului de a proteja	4.6	5.0	4.2
Suportul acordat de stat	4.3	4.7	3.9
Cooperarea Stat-OSC	4.1	4.3	3.9
Drepturile digitale	4.2	4.4	4.0

O busolă pentru un mediu favorabil și împuternicirea OSC-urilor

1 - cel mai mic scor posibil (un mediu extrem de nefavorabil (autoritar))
7 - cel mai mare scor posibil (mediu extrem de favorabil (ideal democratic tipic) pentru OSC).

* În Republica Moldova sunt înregistrate 12.456 de OSC-uri.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Mecanisme de interacțiune între autorități și societatea civilă

□ La nivel central

- 1) **Platforma Națională a Forumului Societății Civile** din cadrul Parteneriatului Estic – cea mai reprezentativă platformă a sectorului non-guvernamental din Republica Moldova, care numără peste 100 de organizații neguvernamentale, implicate în 5 grupuri de lucru;
- 2) Pe platforma guvernamentală – există **obligativitatea creării platformelor consultative pe lângă autoritățile publice centrale**, în vederea consolidării implicării societății civile în procesul decizional (.
- 3) Pe platforma Parlamentului – aprobarea **Platformei de dialog și participare civică** în procesul decizional al Parlamentului (20 iunie 2023), ce a succedat Platforma consultativă a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul Republicii Moldova, creată în 2019;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

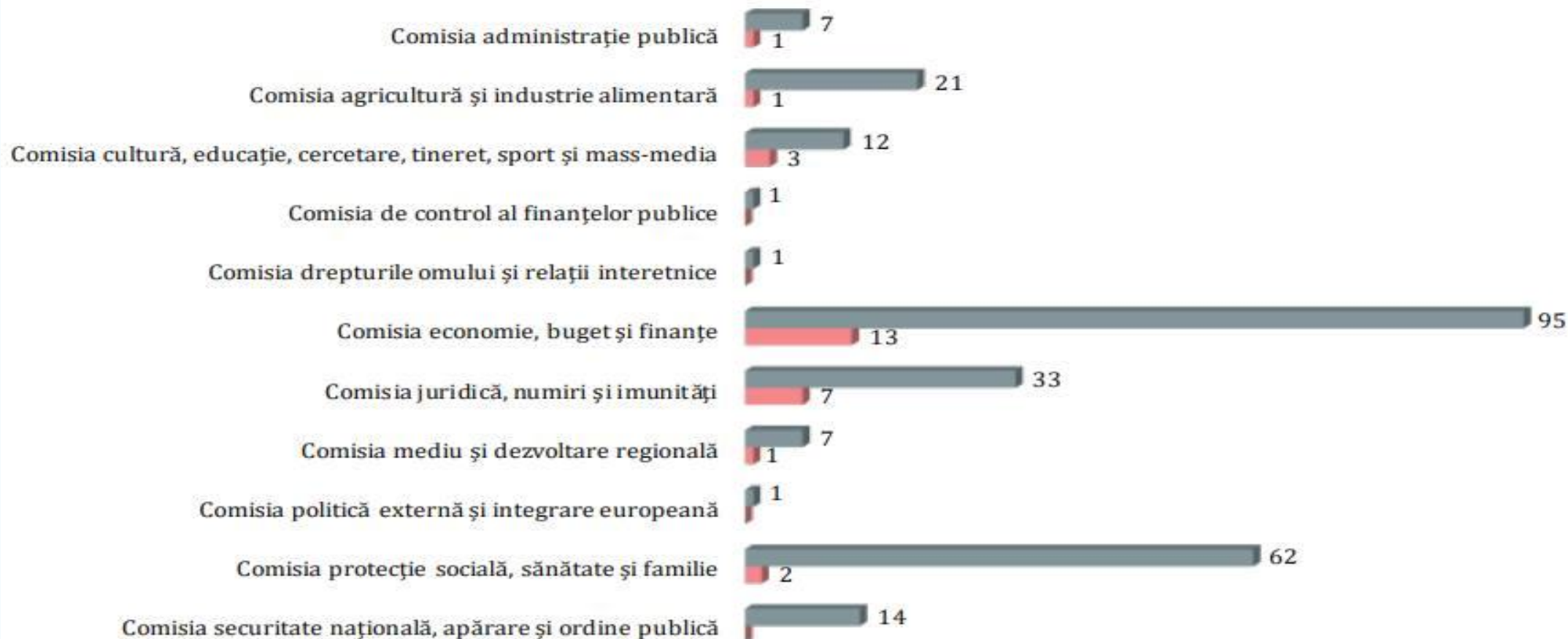
www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Proiectele de legi depuse de deputați, supuse consultărilor publice (audieri și dezbateri) de către Comisiile parlamentare raportat la totalul proiectelor de legi depuse de deputați

■ Numărul total al proiectelor de legi depuse de deputați

■ Numărul proiectelor depuse de deputați asupra căror au fost organizate audieri sau dezbateri publice

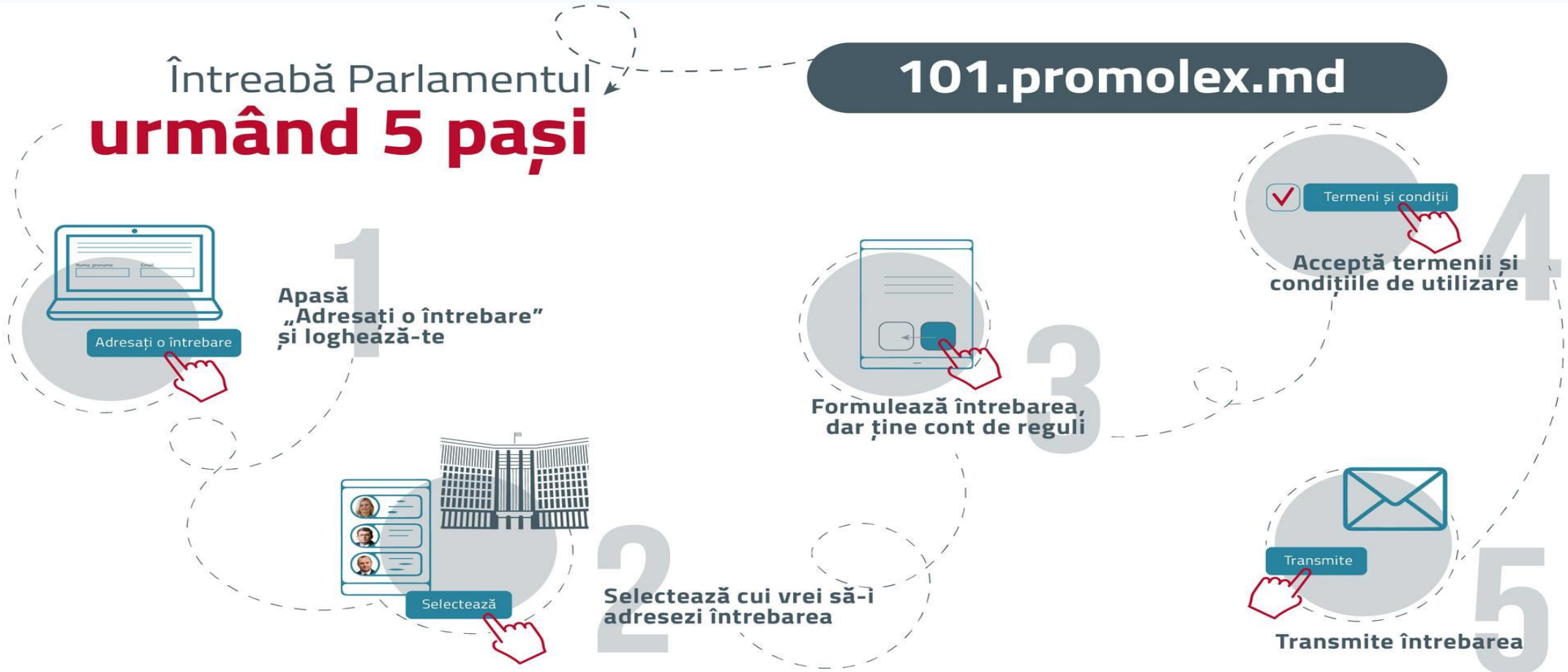
Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Întreabă Parlamentul urmând 5 pași

101.promolex.md

! Sistemul va trimite automat întrebarea. Vei primi răspunsul pe email sau îl vei putea vedea la aceeași rubrică pe site.

! Noi publicăm totul! Oricine poate să acceseze întrebarea ta și răspunsul primit.

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”
Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Mecanisme de interacțiune între autorități și societatea civilă

□ La nivelul autorităților locale

- nu există platforme instituționalizate de dialog, cu mici excepții la nivelul anumitor APL-uri (ex. Platforma de dialog a organizațiilor societății civile și autorităților publice locale din raionul Ialoveni, creată în 2021).
- nu există instrumente de monitorizare a participării societății civile la consultările publice organizate de către APL-uri;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Mecanisme de interacțiune între autorități și societatea civilă

□ La nivelul autorităților locale

- nu există platforme instituționalizate de dialog, cu mici excepții la nivelul anumitor APL-uri (ex. Platforma de dialog a organizațiilor societății civile și autorităților publice locale din raionul Ialoveni, creată în 2021).
- nu există instrumente de monitorizare a participării societății civile la consultările publice organizate de către APL-uri;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Probleme sistemice în interacțiunea dintre OSC-uri și autoritățile publice

- Lipsa platformelor de dialog structurat la nivelul autorităților publice locale;
- Participarea redusă în PN a ONG-urilor de la nivel local;
- Resursele limitate bugetate de guvern și autoritățile locale pentru susținerea proiectelor de cooperare cu ONG-urile;
- Sustenabilitatea redusă a ONG-urilor, în special de la nivel local, scade capacitatea acestora de a participa în procesul decizional;
- Comunicarea limitată dintre autoritățile publice și ONG-uri

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Instrumente de advocacy la nivelul UE

- Platforma Societății Civile UE – Republica Moldova;
- Vizite de advocacy în capitalele europene și la Bruxelles, la nivelul Comisiei Europene și Parlamentului European;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu organizațiile societății civile din mai multe țări europene pentru a promova inițiative comune;
- Apariții și publicații în sursele mass-media influente la nivel european;
- Coalizarea eforturilor de advocacy cu cele ale autorităților pe subiecte de interes comun;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Instrumente de advocacy la nivelul UE

- Platforma Societății Civile UE – Republica Moldova;
- Vizite de advocacy în capitalele europene și la Bruxelles, la nivelul Comisiei Europene și Parlamentului European;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu organizațiile societății civile din mai multe țări europene pentru a promova inițiative comune;
- Apariții și publicații în sursele mass-media influente la nivel european;
- Coalizarea eforturilor de advocacy cu cele ale autorităților pe subiecte de interes comun;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Cartografierea actorilor relevanți. Cum îi abordăm prin activități de advocacy?

Trei părți importante:

- Partidele politice (de la guvernare și din opoziție)
- Autoritățile publice (demnitari și funcționari publici)
- Autoritățile locale (primar, consiliul local);

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Partidele politice

- 1) Examinați modul în care **responsabilitățile sunt împărțite** în coaliția/partidul de guvernare;
- 2) **Evitați „spam-ul”** secretariatului de partid/fracțiune;
- 3) Adresați-vă deputatului care ar putea fi **interesat** de subiectul dvs.;
- 4) **Pune-te în pielea deputatului** – explică avantajele și valoarea suplimentară a proiectului/recomandării/ ideii tale pentru domeniul său de activitate
- 5) **Joacă „cartea electoratului”** dacă este necesar – care va fi impactul politicii tale;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Autoritățile publice

- 1) Nu privi activitatea autorităților publice printr-un filtru politic - **majoritatea funcționarilor sunt neutri din punct de vedere politic;**
- 2) Păstrați contactele din instituțiile publice active în orice context politic;
- 3) Contactați **conducerea** autorității publice – delegarea de sarcini este cheia oricărei instituții publice;
- 4) Fii cât mai **constructiv** în abordarea ta și vorbește direct la subiect;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

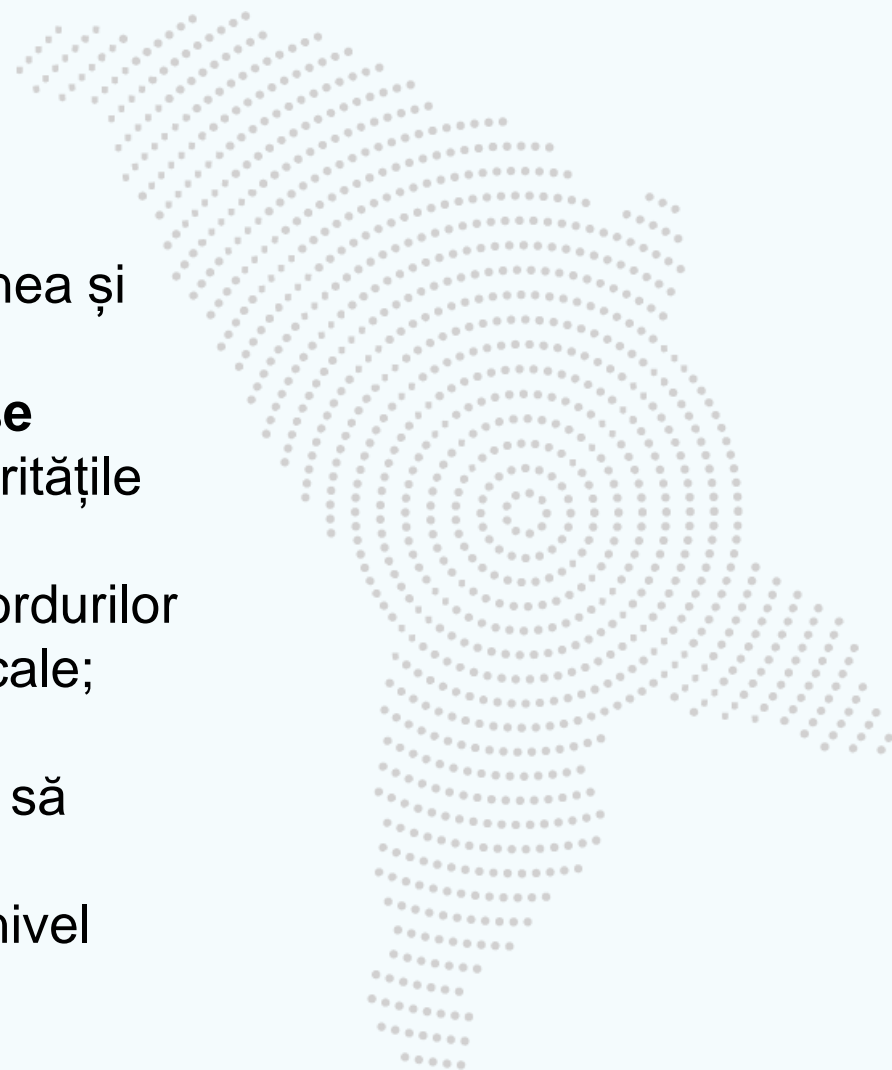
Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Autoritățile locale

- 1) **Adaptați-vă obiectivele/așteptările** în funcție de dimensiunea și capacitatea autorității publice;
- 2) Nu veni la APL-uri cu idei de proiecte care ar implica **resurse financiare extinse** – autoritățile publice nu au bani pentru prioritățile tale;
- 3) **Propunerile de cooperare funcționează** – dezvoltarea acordurilor de cooperare „câștig/câștig” (win/win) cu autoritățile publice locale;
- 4) Faceți cunoscute proiectele/ideile dumneavoastră **în timpul campaniei electorale** – este o șansă bună ca unele dintre ele să devină parte a programelor electorale;
- 5) **Primarul este cheia** – încercați să ajungeți la cel mai înalt nivel posibil de luare a deciziilor;

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Componentele unui plan de advocacy

- Scop
- Obiective
- Acțiuni
- Perioada de implementare
- Entitatea responsabilă
- Entitatea vizată
- Indicatori de monitorizare
- Rezultate așteptate

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

ACTION PLAN

Nr.	Action	Timeline	Responsible	Financing/remarks
Objective 1: Increasing the public awareness about the advantages of joining the EU for the Republic of Moldova and cultivating European values				
1.1	Conducting a set of monthly pro-EU public debates on TV	2020-2021	All members of WG1	Required around 10,000 EUR from the Secretariat of Moldovan NP
1.2.	EU Day in Chisinau Central Park St. cel Mare	May 2021	All members of WG1	3,000 EUR required from the Secretariat of the Moldovan NP (equipment for the exhibition, a set of pro-EU stands with pro-EU quotations of members of NP)
1.3.	Publishing articles in mass-media dedicated to the advantages of the European integration of Moldova (at least 6 articles)	2020- 2021	API with the assistance of all members of WG1	4,000 EUR required from the Secretariat of the Moldovan NP (writing and publishing articles)
1.4	Op-Eds on topics linked to Europeanisation process and challenges (2 in 2021)	October 2020 – December 2021	IPRE	IPRE/FSM
1.5	EU DEBATES CAFÉ (5 events in 2021)	September 2020 – December 2021	IPRE	IPRE/HSS

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Instrumente eficiente de comunicare publică

- Comunicat de presă
- Declarație de presă
- Conferință de presă
- Reportaj/Video explicativ
- Interviu
- Apariții la radio/TV
- Evenimente publice

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md

Finanțat de
Uniunea Europeană

Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Exercițiu practic

Scop	Obiective	Acțiuni	Perioada de implementare	Entitatea responsabilă și entitatea vizată	Indicatori de monitorizare	Rezultate așteptate
+	+	++	++	+/+	++++	++
	+	++	++	+/+	++++	++
	+	++	++	+/+	++++	++

„SOCIETATEA CIVILĂ PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ”

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Fundația „Friedrich Ebert”

www.euromonitor.md